بسم الله الرحمن الرحیم

دوفصلنامه علمی جستارهای ادب عربی
سال چهارم، شماره هفتم، بهار و تابستان ۱۴۰۵

به موجب ماده ۱۳ قانون مطبوعات مصوب مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۶۴/۱۲/۱۸، پروانه انتشار نشریه جستارهای ادب عربی در زمینه زبان و ادبیات عربی(تخصصی) به زبان فارسی و ترتیب انتشار دوفصلنامه، با گستره سراسری و نوع انتشار مجله‌ای به نام حوزه علمیه خراسان - مدرسه علمیه عالی نواب در تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۲ به شماره ثبت ۸۵۴۴۰ از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر گردید. همچنین دوفصلنامه جستارهای ادب عربی به استناد مصوبه شورای اعطاء مجوزها و امتیازهای علمی حوزه علمیه خراسان، در تاریخ ۱۴۰۴/۷/۲۱ حائز رتبه علمی «ب» گردید.

«آراء نویسندگان مقالات، لزوماً دیدگاه مجله نیست.»

ISSN: 2676-7716 EISSN: 2717-2368

صاحب امتیاز: **مدرسه علمیه عالی نواب** (باحمایت حوزه علمیه خراسان)
مدیر مسئول: **مهدی رضایی** ■ سردبیر: **جواد معین**
مدیر اجرایی: **علیرضا خوئینان** ■ ویراستار علمی: **مسعود باوان‌پوری** ■ ویراستار ادبی: **سیدمهدی بهشتی‌وند**
صفحه‌آرا: **احمد عدالتیان** ■ نشانی: **مشهد، ابتدای خیابان شیرازی، جنب حرم مطهر. مدرسه علمیه عالی نواب**
کد پستی: **۱۱۴۳۶۳۳۷۱۹** ■ شماره تلفن: **۳۲۲۳۰۳۷۰-۰۵۱ | داخلی ۵۰۶**

E-mail: alr.Pajoohesh@H-Navvab.ir
ALR.JOURNALS.HOZEHKH.COM

❁ اعضای هیئت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا)

- **حجت الاسلام و المسلمین مهدی رضایی**

مدیر گروه علمی زبان و ادبیات عرب مدرسه علمیه عالی نواب

- **دکتر یحیی معروف**

استاد ادبیات عرب دانشگاه رازی کرمانشاه

- **حجت الاسلام و المسلمین محمد عشایری منفرد**

دانشیار و عضو گروه علمی جامعة المصطفی العالمیه، قم

- **حجت الاسلام و المسلمین حمید محمدی**

رئیس مؤسسه علمی پژوهشی آفاق

- **حجت الاسلام و المسلمین جواد معین**

عضو گروه علمی زبان و ادبیات عرب جامعه المصطفی العالمیه مشهد

- **حجت الاسلام و المسلمین سید محمدعلی مقدس نیان**

دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات عربی دانشگاه فردوسی مشهد

- **دکتر علی نوروزی**

استادیار گروه عربی دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد

❁ داوران و مشاوران علمی این شماره (به ترتیب حروف الفبا)

- **دکتر ابراهیم فلاح**
دانشیار گروه زبان و ادبیات عرب دانشگاه آزاد ساری
- **دکتر حسن خرقانی**
استاد گروه علوم قرآن و حدیث دانشگاه علوم اسلامی رضوی مشهد
- **دکتر محمدرضا شیرخانی**
دانشیار گروه زبان و ادبیات عرب دانشگاه ایلام
- **دکتر آرمان محمدی رایگانی**
استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه پیام نور تهران
- **دکتر سودابه مظفّری**
استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه خوارزمی تهران
- **دکتر محمدصادق ضرونی**
استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه فرهنگیان تهران
- **دکتر کتایون فلاحی**
استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه آزاد اسلامی گرمسار
- **دکتر هدایت‌الله تقی‌زاده**
دانشیار گروه آموزش زبان و ادبیات عرب، دانشگاه فرهنگیان تهران
- **دکتر رسول بلاوی**
دانشیار دانشگاه خلیج فارس بوشهر
- **دکتر علی صیادانی**
دانشیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه شهید مدنی آذربایجان
- **دکتر حکیمه حسینی دولت‌آباد**
استادیار دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم دانشکده مشهد
- **دکتر سیدمرتضی صباغ جعفری**
استادیار گروه زبان و ادبیات عربی دانشگاه ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف رفسنجان

❁ سخن سردبیر

هُو العلیم

پیوند اصالت بلاغی و نواندیشی زبان‌شناختی

در سپیده‌دمِ تحولات معرفتی قرن بیست و یکم، مطالعات ادبی و زبان‌شناختی در حوزه زبان عربی با رویکرد جدیدی روبرو است: گذار از «توصیف سنتی» به «تحلیل ساختارگرا». اگر در گذشته، بررسی متون عمدتاً بر محوریت تبیین معنای ظاهری یا استخراجِ فضایل اخلاقی استوار بود، امروز ضرورت بازخوانی این متون از دریچه زبان‌شناسی، روایت‌شناسی، جامعه‌شناسی... نه یک انتخاب، بلکه یک ضرورت علمی برای حفظ حیات مطالعات عربی در فضای بین‌رشته‌ای است.

باید به این حقیقت انکارناپذیر اذعان داشت که متون دینی، به‌ویژه قرآن کریم و روایات معصومان علیهم‌السلام، در اوجِ شکوه ادبی و بلاغی بی نظیر قرار دارند. این متون، برخلاف هر اثر بشری دیگری، از نظر نظم کلامی و دقت معنایی، به چنان ظرافت‌هایی دست یافته‌اند که حتی پیش از ظهور نظریات مدرن، ادیبان و بلاغیون بزرگ مسلمان، در آثار خود به تحلیل‌های دقیق و عمیقی از این ویژگی‌ها پرداخته‌اند. آن‌ها با نگاهی تیزبین، ابعاد مختلف بلاغت را در این متون استخراج کردند که هنوز هم به عنوان سنگ‌بنای علوم ادبی شناخته می‌شود.

با این حال، آنچه این شماره از «جستارهای ادب عربی» در پیِ آن است، نه نفی میراث متقدمان، بلکه تکمیل آن با ابزارهای نوین است. ما معتقدیم که تحلیل‌های کلاسیک، هرچند ارزشمند و بنیادین هستند، اما نباید به آن‌ها بسنده کرد. ضرورت امروز، آمیختن آن اصالت بلاغی و شکوه کلامی متون دینی با نظریات جدید در حوزه‌های زبان‌شناسی کاربردی، روایت‌شناسی، سبک‌شناسیِ لایه‌ای، تحلیل گفتمان و... است.

این رویکرد، دو پیامدِ مهم دارد: نخست اینکه نشان می‌دهد متون دینی، از حیث ساختاری، چنان غنی و پویا هستند که حتی بروزترین مدل‌های علمی مدرن نیز در برابر آن‌ها با چالش‌های جذاب و تازه‌ای روبرو می‌شوند؛ و دوم اینکه ثابت می‌کند نظریات نوین غربی،

صرفاً ابزارهایی برای تحلیل متون سکولار نیستند، بلکه می‌توانند به عنوان چراغ‌هایی برای کشف لایه‌های پنهان معنا در متون دینی نیز به کار گرفته شوند.

در واقع، تلاقی «بلاغتِ کلاسیک» با «زبان‌شناسی مدرن»، نه یک برخورد دوگانه، بلکه یک هم‌افزایی علمی است. زمانی که ما یک روایت قرآنی را از منظر الگوی «لباو و والتسکی» یا یک دعای مأثور را از منظر «سبک‌شناسی لایه‌ای» تحلیل می‌کنیم، در حقیقت در حال بازنمایی شکوه آن کلام با زبان عصر خود هستیم. این کار، نه تنها اعتبار علمی پژوهش‌های دینی را بالا می‌برد، بلکه راه را برای ورود مطالعات و پژوهش های عربی به عرصه‌های بین‌رشته‌ای جهانی باز می‌کند.

شماره حاضر، تلاشی است برای نمایان ساختن این پیوند؛ پیوندی میان سنت غنی متون و ابزارهای دقیق نظریه. از بررسی ساختارهای روایی در متون مقدس گرفته تا واکاوی پیوند میان ادبیات و جامعه در آثار داستانی، و از تحلیل انتقال فرهنگ در ترجمه تا بررسی تجلی سوررئالیسم در شعر معاصر، همگی نشان می‌دهند که «ادب عربی» موجودیتی پویاست که از مرزهای زبان فراتر رفته و با دیگر علوم انسانی در پیوند است.

در نهایت، هدف از این یادداشت، دعوت از پژوهشگران است تا با نگاهی فراتر از مرزهای سنتی، به جست‌وجوی «ساختارها» بپردازند. ما معتقدیم که تنها از طریق این «تلاقی روش‌ها» است که می‌توان از «تفسیر صِرف» به «شناخت ساختاری» و از «توصیف ادبی» به «تحلیل معرفتی» دست یافت؛ مسیری که در آن، اصالت کلام الهی و سخن معصومان علیهم‌السلام با دقت علم مدرن در هم می‌آمیزد تا حقیقت نهفته در لایه‌های زبان، آشکار شود.

با احترام
جواد معین
سردبیر نشریه

❁ راهنمای تدوین و پذیرش مقاله

ضوابط عمومی

۱. مقاله باید حاصل پژوهش نویسنده در زمینه «زبان و ادبیات عربی» باشد و قبلاً در جایی چاپ یا هم زمان به نشریه دیگری ارسال نشده باشد.
۲. مقاله باید در یکی از قالب‌های علمی- پژوهشی (تحلیل، تطبیق، نقد یا نقطه نظر دیدگاه مستدل و تحلیلی نویسنده پیرامون یک مسئله خاص) و با قلم روان و رسای فارسی نگارش شده باشد.
نکته مهم: مجله از پذیرش مقالات مروری صرف، گردآوری و گزارشی و ترجمه معذور است.
۳. مقالات باید در قالب word با پسوند docx از طریق سامانه نشریه ارسال شود.
۴. ترتیب مقالات هر شماره، براساس نظر سردبیر نشریه مشخص می‌گردد.
۵. مسئولیت صحت و سقم مطالب مقاله از جهت علمی و حقوق به عهده نویسنده است.
۶. حق رد یا قبول و نیز ویراستاری مقاله‌ها برای دوفصلنامه محفوظ است.
۷. مقاله‌هایی که در مرحله بررسی توسط اعضاء هیئت تحریریه قرار گرفته اند، بازگردانده نخواهند شد.
۸. تأیید نهایی مقالات برای چاپ در دوفصلنامه، پس از داوری، منوط به موافقت هیئت تحریریه است. هچنین گواهی پذیرش و چاپ مقاله، پس از پذیرش نهایی توسط اعضای محترم هیئت تحریریه صادر می گردد.

ساختار مقاله

ساختار مقاله باید شامل قسمت های زیر باشد:

- **عنوان مقاله:** عنوان اثر پژوهشی، مهم‌ترین عبارت یک اثر پژوهشی است و باید این ویژگی‌ها را داشته باشد:واضح و متمایز باشد، جذاب باشد، کوتاه باشد و دقیق و مسئله محور باشد.
- **چکیده فارسی:** چکیدهٔ مقاله حداقل ۱۵۰ و حداکثر ۲۵۰ کلمه باشد و به اختصار، شامل مقدمه یا زمینه (بیان اهمیت و ضرورت مسأله پژوهشی)، هدف، روش، یافته‌ها و نتیجه‌گیری است و گاهی برخی بخش‌ها همانند هدف یا محدودیت نیز به آن افزوده می‌شود. در چکیده از طرح فهرست مباحث یا مرور برآن‌ها، ذکر ادله، ارجاع به مأخذ و بیان شعاری خودداری گردد.

• **واژگان کلیدی:** حداکثر ۷ واژه کلیدی مرتبط با محتوا که ایفاکننده نقش نمایه موضوعی مقاله باشد.

• **تبیین مسئله (درآمد، مدخل، مقدمه):** در تبیین مسئله لازم است که مسألة تحقیق تبیین شود و ضرورت و اهمیت پژوهش، جنبة نوآوری بحث، سؤالات اصلی و فرعی، ساختار کلی مقاله و تعریف مفاهیم و اصلاحات اساسی مقاله، مطرح شود.

• **پیشینه تحقیق:** در این بخش لازم است کتب، مقالات یا پایان نامه های مرتبط و نزدیک به عنوان مقاله شما، بیان شود و وجه نوآوری مقاله شما نسبت به سایر آثار ذکر شده تبیین گردد.

• **بدنه اصلی:** لازم است در بدنة اصلی مقاله، نوآوری باشد، بنابراین یک مقاله لازم است که به یکی از صورت های زیر باشد:

الف. ارائه کننده نظریه و یافته جدید علمی.
ب. ارائه کننده تقریر و تبیین جدید از یک نظریه.
ج. ارائه کننده استدلال جدید برای یک نظریه.
د. ارائه نقد جامع علمی یک نظریه.

علاوه بر این در بدنه اصلی مقاله لازم است:

الف. ماهیت، ابعاد و زوایای مسأله خوب توصیف و تحلیل شود.
ب. آراء و دیدگاهها به همراه ادله به طور مستند بیان، تجزیه و تحلیل گردد.
د. نظریات رقیب، به طور مستدل نقد و ارزیابی شود.
هـ. نظریة مقبول ابداع یا اختیار و سپس تبیین و توجیه کافی از آن به عمل آید.
و. نتایج و کاربردهای پژوهش مشخص شود.

• **نتیجه گیری:** نتیجه بیانگر یافته های تفصیلی تحقیق است که به صورت گزاره های خبری موجز بیان می‌گردد. از ذکر بیان مسأله، جمع بندی، مباحث مقدماتی، بیان ساختار مباحث، ادله، مستندات، ذکر مثال یا مطالب استطرادی در این قسمت خودداری شود.

• **پی نوشت**

• **فهرست منابع**

• **عنوان انگلیسی**

• **چکیده به انگلیسی**

• **واژگان کلیدی به انگلیسی**

نحوه درج مشخصات فردی نویسندگان

۱. اسامی و مشخصات نویسندگان ثبت شده در سامانه نشریه، مبنای درج در مقاله قرار خواهد گرفت؛ بنابراین هنگام درج اسامی نویسندگان، به ترتیب درج نویسندگان توجه داشته باشید.

۲. در صورتی که در سامانه نشریه، نویسنده مسئول مقاله مشخص شده باشد، همان شخص نویسنده مسئول تلقی می شود. در غیر این صورت، فرستنده مقاله به عنوان نویسنده مسئول در نظر گرفته می شود.

۳. تمام مکاتبات و اطلاع رسانی های نشریه با فرستنده مقاله صورت می‌گیرد.

۴. اطلاعات و مشخصات درج شده از نویسنده/ نویسندگان در سامانه نشریه، به عنوان اطلاعات اصلی در نظر گرفته شده و منتشر می‌گردد؛ از این رو لازم است اطلاعات شخصی و وابستگی سازمانی مندرج در سامانه دقیق و به روز باشد.

۵. شیوهٔ درج وابستگی سازمانی نویسنده / نویسندگان باید دقیق و براساس یکی از الگوی های ذیل باشد:

- **اعضای هیئت علمی:** رتبه علمی (مربی، استادیار، دانشیار، استاد)، گروه، دانشگاه، شهر.
- **اساتید حوزوی:** سطح علمی (مدرس سطح، استاد سطوح عالی، استاد خارج)، رشته تخصصی حوزه علمیه، محل تدریس، شهر.
- **طلاب:** سطح تحصیلی (سطح سه، سطح چهار) رشته تحصیلی، حوزه علمیه محل تحصیل، شهر.
- **دانشجویان:** مقطع تحصیلی (کارشناسی، ارشد، دکتری)، رشته تحصیلی، دانشگاه، شهر.
- **افراد و محققان آزاد:** مقطع تحصیلی (کارشناسی، ارشد، دکتری)، رشته تحصیلی، شهر.

۶. از اشاره مستقیم یا غیر مستقیم به نام نویسنده/ نویسندگان مقاله در متن، پی نوشت یا اسم فایل مقاله خودداری شود.

۷. به هنگام ارسال مقاله، لازم است فرم تعهدنامه که به امضای نویسنده / نویسندگان رسیده است در قالب فایل word یا JPG در سامانه ثبت گردد.

شیوه نامه نگارشی

۱. «دستور خط فارسی» مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی، مبنای آیین خط فارسی و معیار وصل و فصل کلمات است.

۲. چکیده مقاله باید یک پاراگراف باشد.

۳. در مورد کلماتی مانند مسأله، جرأت، هیأت، مسؤول، شؤون، رؤوس و همانند آن‌ها، بر اساس قانون فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای تطبیق این کلمات با ساختار زبان فارسی، لازم است همزه‌ای که بر روی «الف» قرار گرفته، به همزه‌ای با پایه «ی» تبدیل شود. بنابراین، به صورت مسئله، شئون، هیئت، مسئول و... نوشته می‌شود.

۴. از به کار بردن کلمات غیردقیق که در زبان محاوره‌ای مرسوم است، پرهیز شود و مقاله با زبان علمی نوشته شود. همانند: چیز، در واقع، ... یا عبارت‌های خالی از معنی:«نگفته پیدا است».

۵. نشانه های . ، : ... !؟ با کلمه قبل بی‌فاصله و با کلمه بعد با فاصله کامل می‌آیند.

۶. نشانه های دربرگیر مانند پرانتز و گیومه «( )» با درون بی‌فاصله و با بیرون با فاصله کامل می‌آیند.

۷. برای درج نشانه های احترام، پرانتز اول بدون فاصله با نام آن شخص می آید: حضرت محمد(ص).

۸. پیشوندهایی نظیر «می» و «نمی»، مجموعه «ام، ای، ایم، اید و اند»، ترکیب اسم و حرف به صورت نیم‌فاصله می آیند: می‌روم، خسته‌ام، کتاب‌ها.

۹. برای ایجاد نیم‌فاصله باید منحصراً از کلیدهای Ctrl+Shift+2 استفاده کرد.

۱۰. استفاده از گیومه غیر فارسی نظیر " " ممنوع است (گیومه فارسی به این صورت « » است).

۱۱. نویسنده باید تا جایی که ممکن است از عبارات عربی استفاده نکند و مفاد آن را به زبان فارسی بیان کند (مگر مواردی که استفاده از عبارت عربی ضرورت دارد). همچنین متن مقاله باید به زبان فارسی باشد. از این رو از کلمات عربی مانند لذا، ثانیا، فحوی و... نباید استفاده شود.

۱۲. اگر توضیحات درون پرانتز، دوباره نیاز به توضیح (در داخل همان پرانتز) داشته باشند، از قلاب [...] استفاده شود.

۱۳. اعداد به کار رفته در متن مقاله باید فارسی باشند.

۱۴. تمامی تیتر ها (غیر از چکیده، واژگان کلیدی و مقدمه یا طرح مسئله) باید شماره گذاری شوند.

۱۵. حجم مقاله حداقل ۵۰۰۰ تا حداکثر ۸۰۰۰ واژه باشد.

۱۶. چکیده فارسی و انگلیسی مقاله حداقل ۱۵۰ و حداکثر ۲۵۰ واژه و واژگان کلیدی بین ۳ تا ۷ کلمه باشد.

۱۷. بین «ج» یا «ص» و مانند آن و عدد بعد از آن‌ها، در ارجاعات و فهرست منابع فاصله وجود ندارد.

۱۸. برای شماره گذاری در اولین لایه تیتر از نقطه استفاده شود. برای دومین لایه از خط تیره استفاده شود. تعداد لایه ها نباید از ۴ مورد بیشتر شود. نمونه:

۱. لایه اول

۱-۱. لایه دوم

۱-۲. لایه دوم

۱-۲-۱. لایه سوم

۱-۲-۲. لایه سوم

۱-۲-۲-۱. لایه چهارم

شیوه ارجاع دهی

۱. ارجاع به فهرست منابع در داخل متن، بلافاصله بعد از نقل قول یا اشاره بدان، در داخل دو کمان و با ذکر نام خانوادگی نویسنده، تاریخ انتشار اثر، جلد و شماره صفحه صورت گیرد. مانند: (حسینی، ۱۳۷۶، ج ۲، ص ۸۳) (Gaut,1,2005/345) (آل عمران/۲۳). اگر دو یا چند اثر از یک نویسنده تاریخ انتشار یکسانی داشته باشد، این آثار با ذکر حروف الف، ب و.... در منابع فارسی و a و b و... در منابع انگلیسی پس از سال انتشار از هم متمایز شوند. مانند:طباطبائی، ۱۳۷۴ الف، ج ۲، ص ۴۰).

۲. در صورت تکرار منبع در ارجاعات درون متنی، اگر نویسنده و منبع قبلی، یکسان باشند از «همان» یا "Ibid" استفاده می‌شود و سپس جلد یا صفحه مدنظر بیان می‌شود. اما اگر نویسنده یکسان و کتاب مختلف باشد، از «همو» یا "Idem" استفاده می شود و سپس سال نشر، جلد و صفحه مدنظر ذکر می‌شود.

۳. اگر چند نویسنده برای کتاب یا مقاله وجود دارد، قبل از نام آخرین نویسنده فقط «و» آورده می‌شود و نشانه ویرگول حذف می‌شود.

۴. در ارجاع درون‌متنی برای کتاب یا مقاله دارای سه پدیدآورنده و بیشتر، فقط نام نویسنده اول و برای بقیه قید «همکاران» ذکر می‌شود؛مثال: (محمدی و همکاران، ۱۳۹۱، ص۱۲).

۵. در ارجاع‌دهی درون‌متنی برای مقاله‌های با حداکثر دو پدیدآورنده، تکرار نام همه پدیدآورندگان در ارجاع‌دهی‌های بعدی الزامی است.

۶. زمانی که لازم است یک مطلب را به بیش از یک منبع ارجاع درون متنی دهید، از «؛» برای فاصله گذاشتن میان دو منبع استفاده کنید. برای نمونه: (طباطبایی، ۱۴۱۴ق، ج ۱، ص۷۸ ؛ مطهری، ۱۳۷۵، ج ۲، ص ۲۲).

۷. در ارجاع های درون متنی الزاماً درج نقطه باید بعد از پرانتز قرار گیرد. همانند: .... است (طباطبایی، ۱۴۱۴ق، ص۸).

۸. در نقل‌قول‌های مستقیم، نقطه پایان جمله و پس از پرانتز میآید. برای نمونه: یکی از اندیشمندان معاصر در مورد ماهیت حشر در روز قیامت معتقد است: «آنچه در مسئله قیامت مطرح است...» (مطهری، ۱۳۸۶، ص۲۱۳).

۹. در ارجاعات درون متنی اگر از دو صفحه پشت سر هم استفاده شده، شماره صفحات با حرف واو عطف می‌شوند و اگر از چند صفحه استفاده شده بین صفحات اول و آخر «تا» نگاشته می‌شود.

۱۰. تنظیم فهرست منابع بایستی به تفکیک و ترتیب ذیل اقدام شود:

- **منابع فارسی:** کتاب، مقاله، پایان‌نامه.
- **منابع عربی:** کتاب، مقاله، پایان‌نامه.
- **منابع انگلیسی:** کتاب، مقاله، پایان‌نامه.

۱۱. در فهرست پایانی، منابع به صورت زیر معرفی شوند:

- **کتاب:** نام خانوادگی، نام نویسنده/ نویسندگان، (سال انتشار)، **عنوان کتاب با حروف ایرانیک (مورب خوابیده به چپ) و برجسته یا بولد**، نام مصحح یا مترجم، شماره چاپ، محل نشر: نام ناشر.
- **مقاله:** نام خانوادگی، نام نویسنده/ نویسندگان، (سال انتشار)، «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، **نام مجله یا مجموعه با حروف ایرانیک (مورب خوابیده به چپ) و برجسته یا بولد**، شماره مجله و مجموعه، شماره صفحات مربوط به مقاله.
- **منابع اینترنتی:** نام خانوادگی، نام نویسنده، تاریخ انتشار، «عنوان مقاله» (داخل گیومه)، **نام وب‌سایت (یا عنوان نشریه الکترونیکی همراه با مشخصات نشریه) با حروف ایرانیک (مورب خوابیده به چپ) و برجسته یا بولد**، صفحه/پاراگراف، نشانی اینترنتی، تاریخ دسترسی.

۱۲. در مورد تقریرات درس بایستی نام صاحب درس(صاحب نظر) به عنوان پدیدآورنده ذکر شود؛مثال: صدر، محمدباقر، (۱۴۱۷ق)، **بحوث فی علم الاصول**، مقرر: سیدمحمود هاشمی شاهرودی، چاپ۳، قم: موسسه دائره معارف الفقه الاسلامی.

۱۳. در فهرست منابع فقط برای نویسندهٔ اول نام خانوادگی پیش از نام کوچک می‌آید. در کتب و مقالات با دو و سه نویسنده، نویسنده دوم و سوم به ترتیب با نام کوچک و نام خانوادگی و برای بیش از سه نویسنده، «نام نفر اصلی+دیگران» درج شود.

به عنوان نمونه:

قربانی، عباس، مسلم احمدی، سیدمجتبی میردامادی، (۱۴۰۱)، «واکاوی دلالت فراز یا من دل علی ذاته بذاته دعای صباح بر برهان صدیقین»، **دوفصلنامه آموزه‌های حکمت اسلامی**، ش۱، ص۹۳ تا ۱۱۴.

سلحشور سفیدسنگی، زهره و دیگران، (۱۴۰۱)، «بررسی مسئله تجرد ابصار از دیدگاه حکمت متعالیه و عصب شناسی»، **دوفصلنامه آموزه‌های حکمت اسلامی**، ش۱، ص۱۱۵ تا ۱۳۴.

۱۴. چنانچه کتابی فاقد ناشر، محل یا تاریخ نشر باشد، در فهرست منابع اینگونه نوشته می‌شود: «بی‌نا» (یعنی فاقد ناشر) - «بی‌جا» (یعنی فاقد محل انتشار) - «بی‌تا» (یعنی فاقد تاریخ انتشار).

۱۵. نظم منابع باید بر اساس الفبای نام خانوادگی نویسندگان باشد.

۱۶. قرآن و نهج البلاغه به ترتیب در ابتدای بخش منابع درج شده و در ردیف الفبایی قرار نمی گیرند.

۱۷. تمامی منابع به‌جز قرآن و نهج البلاغه شماره گذاری گردد.

۱۸. اگر چند اثر از یک نویسنده در یک ردیف الفبایی پشت سر هم قرار گرفتند، حتما باید نام نویسنده درج شود، استفاده از خط تیره برای عدم تکرار نام نویسنده نادرست است.

۱۹. تمام منابعی که در فهرست منابع درج می‌شوند، باید در متن استفاده شده باشند (منابعی که صرفاً برای مطالعه و آگاهی بیشتر مخاطب در متن معرفی شده اند، و در متن به آن‌ها ارجاع داده نشده، نباید در بخش کتاب نامه درج گردند).

۲۰. تاریخ‌های ذکرشده در مقاله، اگر هجری شمسی باشند، بدون هیچ نشانه‌ای بیایند، در غیر این صورت برای تاریخ هجری قمری، علامت اختصاری «ق» و برای میلادی، علامت اختصاری «م» بیاید.

۲۱. اگر مقاله یا کتاب مورد ارجاع به زبان انگلیسی انتشار یافته است، پژوهشگر باید در نخستین باری که نام این پدیدآورنده را ذکر می‌کند، در پانویس معادل بیگانه آن را بیاورد.

۲۲. عناوین افراد مانند دکتر، مهندس، آیت الله و امثال آن‌ها به استثنای «سید» که بخشی از نام فرد است در ارجاع درون متنی و فهرست منابع حذف می‌شوند. تنها عناوین امامان و کنیه آن‌ها آورده می‌شود. مانند امام علی علیه‌السلام یا امیرالمومنین علیه‌السلام.

۲۳. در صورت نیاز می‌توانید از عنوان محقق در ابتدای نام اشخاص استفاده کنید.

۲۴. تنها استثنائات مجاز در استفاده از عنوان، مختص به علامه حلی، شیخ طوسی و امام خمینی (ره) است.

۲۵. منابع و محتوای مربوط ارجاعات توضیحی مانند صورت لاتین کلمات، شرح اصطلاحات و مانند آن در بخش پی نوشت ها آورده شود.

۲۶. تمام پی نوشت‌ها در پایان مقاله و قبل از فهرست منابع به ترتیب و با شماره مسلسل آورده شود.

۲۷. دو فصلنامه «جستارهای ادب عربی» با احترام به قوانین اخلاق در نشریات تابع قوانین کمیته اخلاق در انتشار (COPE) بوده و از آیین نامه اجرایی قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در آثار علمی پیروی می‌نماید. از این رو تمامی مقالات قبل از ارزیابی در سامانه مشابهت یاب «سمیم نور» بررسی می‌شوند و در صورت احراز تقلب یا کپی بودن از مرحله ارزیابی خارج می‌گردند. ملاک و میزان تقلب اعم از معیار کمی (مشابهت بیش از ۲۰٪ عبارات) و معیار کیفی (مشابهت بیش از ۳۰٪ محتوا و مدل ارائه، نوآوری) است.

فهرست مقالات

تحلیل تطبیقی روش‌های ادبی و زبان‌شناختی در تفسیر مواهب الرحمن و المیزان (با تأکید بر آیات دارای ایجاز، حذف و تقدیم و تأخیر) ۱۷

سید مسعود عمرانی، مصطفی احمدی‌فر، حمید فلاحتی

سبک‌شناسی لایه‌ایِ دعای مجیر ۴۷

زهرا نوش آبادی، مسعود باوان پوری

خوانش فوکویی شخصیت‌ها در رمان ابومسلم خراسانی از جرجی زیدان ۷۵

عسگر بابازاده اقدم

تحلیل روایت‌شناختی سورهٔ یوسف علیه‌السلام؛ خوانشی ساختارگرا بر مبنای الگوی لباو و والتزکی ۹۹

گلاویژ شیخی، جواد معین

هویت معضلات اجتماعی در رمان «برید اللیل» هدی برکات، براساسِ نظریهٔ جامعه‌شناختی جورج لوکاچ ۱۲۹

سید مهدی موسوی نیا، محسن خدامی

کاربست نظریه نیومارک در انتقال واحد فرهنگ در ترجمهٔ عربی کتاب «سلام بر ابراهیم» ۱۵۷

طاهره چال دره، گوهر رمضان پور

واکاوی و تحلیل جلوه‌های سوررئالیستی در شعر «امل دنقل» با تأکید بر ناخودآگاه و اعتراض سیاسی .. ۱۸۳

مجتبی قنبری مزیدی، محمدصادق ضرونی